

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XXI. Qua ratione se ad exhortationes præpararet, pro Tyronum
informatione

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

dalizasset. Et cum Pater ille ab eo peteret, ut eius efficit in celo memor: ille adeo iam de sua salute erat securus, ut dixerit: faciam, quia ibi non sunt ingrati. Et tunc coepit submissa voce, & paulatim dicere: *Latatus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus. His & alijs similibus verbis dictis, animam suam Deo tradidit decima hora noctis eiusdem diei, quo dixit, i.e. in cœlum iterum ad Matutinas decantandas, magnâ nobis spem suam effet abluturus, ut posset cum omni puritate illas decantare, & recipere Palmam & coronam gloriae, quam erat promeritus propter tam multa, quæ in saeculo reliquit, ut Christum sequetur, & plurimum quod in Religione fecit, & laborauit, ut illi placeret.*

CAPUT XXI.

QV A RATIONE SE AD EXhortationes præpararet, daretq. in eisdem operam, ut Tyrones magnam aceive-
rent Instituti sui notitiam,
aſtimationem, & a-
morem.

VAMVIS dixerimus de efficacitate exhortationum P. Bal-
thasaris ad Nouitios, non erit
abs re, modum explicare, quo
ad eas habendas se præparabat;
& quodnam ordinariè effet ea-
rum argumentum ad eos do-
cendos

cendos perfectionē, quam in Religionē quærebāt
 Præparatio eius nō tam in magno studio, quām in
 multa oratione consistebat. eius enim erat opinio-
 nis, quod ratio in faciendis exhortationib⁹ potius
 attendenda esset, vt necessariæ veritates magnā vi-
 sensuq; quām curiosis conceptibus, quae cordi
 non adhærescūt, dicerentur. Quare non aliud flu-
 dum adhibebat, quām vt duas vel tres veritatis
 acciperet, & orationi circa eas incūberet, bensēas
 perpendendo, ac digerendo, adhibitus etiam alii
 quibus sacræ Scripturæ, & Sanctorum sententias,
 quas Deus in memoriam illi reuocabat ex multis,
 quas alias legiſſet: & tunc ex singulari prouiden-
 tia, earundem Dñm, & possessorem se esse videbat.
 Ita ipſem fassus est in quodam indice, quē in suo
 libello ſcripſerat, gratiarū, & beneficiorum à Deo
 acceptorum: & eas referens, quæ ad suum officiū
 erga Tyroneſ pertinebant, ſic loquitur: Expertus
 sum intellectū, reſ, phrases, & modum eas propo-
 nehdi: quia ſuggerebatur mihi paulatim, quod ego
 non potuiſsem cogitare; obſeruator tamen eius pro-
 uidentiæ præscripto, quo volebat, vt aliquam ego
 diligentiam adhiberē, non tamen nimiam; nā hæc
 potius mihi no cuiſſet. Hoc aut̄ ex eo deduco, quod
 non mihi res communicet, niſi ipſo tempore, quo
 opus eſt; & ex fiducia inde in me iam orta, quod ſe-
 piùs hac ratione mecum eſt uſus. Hinc illud proue-
 niebat (quod ego ſapè animaduerteri) vt in Confe-
 rentijs ſpiritualibus, in quibus ex tempore ad ea
 repondebat, quæ proponebantur: maiori quadam
 vi & ſpiritu loqueretur, quam in aliquibus exhor-
 tationibus. Dum enim nos, quod cuique occurre-
 bat, repondebamus: ille à Deo D. N. id iſpi-
 ranti

lanti obtinebat, quod esset respondendum. Quare cum aliquis nostrum, qui id etiam animaduerteat, ab eodem Patre huius rei causam interroga-
tur: respondit: causa illa erit: quod in exhortationibus loquar ego; in Conferentijs verò ipse Deus. Hoc volens insinuare, quod quoniam Con-
ferentiae non inniteretur studio proprio, Deus in-
spiratione sua subueniret, ut illud suppleret: ex-
hortationes autem haberent aliquid de proprio,
hoc est studio, & industria, & sèpè potius dirige-
rentur ad docendum, quam ad mouendum, id ex-
igente ipsarum argumentum.

§. I.

AD CVVS rei maiorem explicationem est aduertendum: Exhortationes, & Conferen-
tias spirituales ad Nouitios, ad tres potissi-
mum fines inter se tamen connexos dirigi, & or-
dinari. *Primus* est, plenè eos docere omnia, que ad
perfectionem Euangelicam iuxta Institutū quod
proficiuntur, eiusq; leges pertinent: ambulantibus
enim per tale institutū, culpa esset, illud ignorare,
& cuius essent rationem reddituri, pudor esset il-
lud non scire: cùm etiam regula Iuris dicat: tur-
pe et patricio & nobili viro ius, in quo versatur, ig-
norare. Sed quoniam non satis est, quod intellectus
instruatur, ac de veritate conuincatur, eiusq; pre-
ciū & estimatio concipiatur: *Secundus* finis est,
voluntatem permouere, & ad perfectionem, quā
proficiuntur, ita efficaciter allucere, ut verè mu-
tetur, statuatque generosè ac fortiter rei scere,
quidquid ipsam impedit; & aggressi, quidquid
iuat; ut voti compos euadat. Et ex hoc fit ad
tertiū finem transitus, ad applicanda scilicet
practi-

præctica media, quibus re ipsa perfectio hæc ob-
tineatur. Ad hos igitur tres fines simul P. Balthas-
sar suas exhortationes dirigebat, quamvis aliquā-
do diutius in primo hærebat, quam in secundo;
& contrà maiorem in secundo vim ponebat, aut
in tertio quam in primo. Et sic Tyrone suos val-
de iuuabat; commendans nobis circa eadem duo
præcipua capita magni momenti. Primum erat ut
studeremus in nostro Instituto ambulare, Spiritu,
Corde & Practice. SPIRITU quidem, magnillud
faciendo, tanquam rem à Deo datam, & tanquam
consilium ac directionem eius. CORDE conci-
piendo magnum ad illud amorem, & affectum,
tanquam ad bonum adeò magnum, & quod tanti
nostra referat. PRACTICE, contendendo, vt tota
vita nostra in omnibus nostris actionibus illi
conformetur. Secundum caput erat, ut in eadem
Instituti nostri via, & in rebus omnibus præocu-
liis semper habeamus subiucere nos tribus Super-
ioribus: Deo scilicet, Prælato, & rationi: quam-
uis hi duo ad eum reducantur, cuius consilii ac
dispositionibus acquiescendum semper est in na-
turalibus, supernaturalibus, & politiciis. In quem
finem ponderabat sententiam quandam, quam au-
diuerat, à quodam Fratre Coadiutori Ioanne Xi-
meno: (cuius postea prolixiorem faciemus
mentionem) qui rusticano quodam modo de tribus
his Superioribus dicebat. Deus in coelo; capitul-
lum in Ecclesia; Ratio domi: & omnes tres sunt
vnus: Deus enim est vnus, qui per se & per alios gu-
bernat.

AD HOS fines consequendos solebat exhorta-
tiones suas facere circa Regulas Societatis, magno
eas

Ex P. Natali

Cap. 40. 45.

es Spiritu explicans, quarum hic aliquas tantum insinuabo, quas ipsem audiui, cum essem in terra Probatione. Et quamvis ipse iudicaret, non expedire, ut Nouitij, ipsius exhortationes describerent: quia existimabat id multis esse occasio-
ni, negligendie eas in corde scribere, quasi satis
ibi esset descriptas in charta habere: ego tamen
non existimans me facturum contra eius iudicium,
adnotabam in meo libello, quandam earum sum-
mam, quae mihi pro memoria vsui essent. Illo igitur anno, ut Nouitij suum Institutum magni face-
rent, & valde ad illud afficeretur, coepit exhorta-
tiones suas circa res magis insignes, quas illud
complectitur; & ipse Societatis prærogatiwas, seu
præminentias appellabat. Singulæ enim Religi-
ones propria aliqua habent, quibus ab alijs diffe-
runt, & alias excellunt: harum igitur ipse quatuordecim posuit, quas valde fuisse declarauit; & eo
tempore valde floruerunt; neque ex eius parte un-
quam fuerunt immunitæ. Ac propterea visum mihi est eas hic referre, eò quod simul quasi Elen-
chus, sive Index sint virtutum eius: quia, quod
loquebatur, ex propria experientia deducebat.
Et quamvis unus aut alter ob suam imbecillita-
tem non assequantur tantam perfectionem, atque ipsæ regulæ proponunt, sicut etiam in ipsa
met Euangelica lege accidit: non tamen pro-

pterea suam illæ excellentiam amittunt, nec desunt multi in
quibus illa resplendet.

Q.

S. H. PRI-

§. II.

PRIMA prærogatiua est expropriatio Re-
rum, Locorum, & Personarum: REVM, in
vestibus, habitatione, & suppellectili, ita vi-
necessarijs tantum sit contentus; nihil habes clav-
sum, aut tanquam proprium: LOCORVM, vnon
quærat mutationes nec prælationes, sed portam
omnino claudat ambitionibus: PERSONARVM
non admittendo particulares amicitias, quæ pa-
cem turbant Communitatum. qui tribus his rebus
benè exutum habebit cor suum: is erit verè pa-
per Spiritu, magnaque pace fruetur. Hinc secun-
da sequitur prærogatiua, V N I O N I S scilicet,
mutuæ inter omnes, cum magna charitate,
& fraternitate; etiamsi multi illi sint, adeoque
nationibus, complexionibus, eruditione, alijs
que talentis, & facultatibus distincti: confer-
uantes æqualitatem in rebus omnibus, quæ cum
tanta diuersitate haberipotest; siquidem vix vl-
lum est príilegium, vix vlla conceditur exem-
ptio, solo titulo Officij, aut Eruditionis, aut simi-
lis eminentiæ; sed sola necessitate, & ægritudi-
ne, eam patientis. Tertia est V I R T U T I S
opinio & æstimatio: ita ut sine virtute nul-
lum talentum, nulla facultas naturalis æstime-
tur: nam etiam valde exornati magnis naturæ
dotibus, si virtutibus careant: parui omnino fi-
unt: sed res in eo gradu in Societate habentur,
quo apud Deum sunt; nec oculis tantum carnis
aspiciuntur. Et hoc nomine valde perpende-
bat Pater Balthassar, quantum referret, exactè
seruare Canonem illum Apostolicum: a Christo
pro

a. Cor. 5.14

pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: ut
qui vivunt, iam non sibi vivant; sed ei, qui pro i-
psis mortuus est. Itaque nos ex hoc neminem noui-
mus secundum carnem. Quarta Prærogativa est
speciale O B E D I E N T I A B votum, quo se
Pontifici summo obstringit: & quidem in rebus
ad eū arduis, quales sunt proficisci, quocunque il-
lemittere nos voluerit, ad fideles, & infideles; ad
hereticos, aut rebelles, & obstinatos, etiam cum
periculo vitæ amittendæ. Quod votum ad eū
gloriosum à Deo D.N. fuit inspiratum, tanquā his
temporibus valde utile & oportunum. Societas e-
nim tunc nata est, cùm Lutherus cœpit debitam
Ecclesiæ Romanæ obedientiam abnegare: quare æ-
quum omnino erat, ut tota nostra Religio ipsi se
dedicaret, ut eam tueretur, & sustentaret. De-
inde, quod cùm subditus facilem, & promptum
Superiori se exhibet, ad obediendum: Superior de-
lectatur, eidem aliquid iubendo. Quinta Præemi-
mittentia P O T E S T A S S E P U R G A N D I, & à se di-
malo suo exemplo alijs noceat; & admissi cautius
vivant: & hoc ipsum, quod alijs metum incutit:
corpus hoc mysticum in sua perfectione & vita
conseruat. Sexta est P R V D E N T I A ac Discretio
in externis poenitentijs, & corporis asperitatibus
limitandis: ne robusti paucas subeant; neq; debi-
les nimias. Quamobrem, et si mortua sive scripta
Regula poenitentia constituta non sint; à viuen-
te tamen, ipso scilicet Superiore præscribuntur:
quia is nouit cuiusque necessitatem & vires:
commendat verò omnibus continuum earum v-
sum, sicut ordinariè tantus erat, ut fræno
potius

Q

2

potius opus fuerit, quam calcaribus: è quod subiectorum salus ex earum excessu sensim debilitatur: præcipue cum perfectissima omnium penitentia, semper & in omnibus emineat, Abnegatio scilicet propriæ voluntatis. **Septima** est quotidianus variarum **PENITENTIARVM** in Refectorio VvS, ob causas sæpè valde leues, suasque culpas ac defectus dicere, & easdem ab alijs priuatim, aut publicè audire: quæ res exseest valde difficilis, & grauis: quam tamen praxis & vñus cum gratia Dei facilem reddidit. **Octauæ** CLARITAS CONSCIENTIAE, cum Superioribus, & Praefecto rerum spiritualium, à quibus in eisdem dirigantur: nolentes proprio suo iudicio duci, etiam in rebus, quæ bonæ aliæ esse videntur, nec erubescunt prauas etiam aperire, ut ad eas vincendas adiumentur. **Nona AVVLSIO** à Consanguineis, ita ut aliqui crucem reputent, si in patriam suam mittantur. Nam licet torpescere Spiritu, Carnis & Sanguinis amor reuirescat: religio tamen ipsa adeò exactè illum munivit, ut auersionem quandam potius adferat, quam appetitum id querendi. **Decima** est, quod expediti, liberique finz à Suffragijs, & Electionibus ad Officia, ac Munia Societatis; neque ambire possint intus, aut extra illam vllas dignitates: omnium enim horum curam à suis remouet Societas, vt eos in maiori pace & humilitate conseruet; & omnem euellat discordiæ, ambitionisq; radicem; solumq; attendant spirituali suo profectui. Et quid seuerius hoc in Ecclesiasticis dignitatibus reiiciendis seruatur: quas nullus potest admittere, nisi Pontifex summus in Virtute Obedientiæ iubeat:

beat vidque tum ut nos magis in humilitate conseruet : tum, ne optima Subiecta, quæ nos doceat, ac ædificare reliquos debuissent nobis aufertur. Undecima est LIBERTAS, qua Societas agit cum suis Tyronibus, quos mittit peregrinatum, & ad aliquas Missiones, cum facultate agenti cum proximis, ad sumendum de eis experimentiam: credens, & confidens, vocatos à Deo, et iam extra priuatos parietes conseruari, ac tutos esse: Propterea enim dixisse Christum suis Apostolis, *vultis & vos abire?* quod si non sunt à Deo vocati, discedant statim; ne, si diutius maneant, discessio sit magis perniciofa. Nec tamen hæc libertas attentione, & custodia superiorum, & aliorum, qui ad id constituuntur vigilatia caret: præter internam cuiusque custodiā, quæ semper renouatur per conscientiæ examen & orationem. Duodecima est, Excelsus FINIS nostræ Vocationis; & opinio ac nomen, quod Societas apud omne genus hominum, & nationes totius orbis habet: quæ, etiam si vltima accelererit, non tamen est in acceptatione & applausu postrema; MEDIA item aptissima, quæ ad id habet: præsupposita bona & exemplari vita recursuque ad nos cum tanta personarum varietate, rectè iuxta ipsius voluntatem, & pro ipsius gloria agere. Pro Magnatibus, & Eruditis habet eruditio- nem & doctrinam; pro plebe vsum Sacra- mentorum; pro pijs ac deuotis, Orationis ex- exercitia; pro duris ac morosis habet, quæde eo- rum filios instruat; pro infantibus Christianam doctrinam, quibuscum quodammodo repuerat.

Q 3 Dei-

Decimatercia est OBEDIENTIA, quæ in Societate cum his quatuor circumstantijs practicatur, quod scilicet sit Vniuersalis, quæ complectitur omnes res licitas, siue faciles sint, siue difficiles; siue honorificæ, aut viles: quod exhibetur omnib. Superioribus, maioribus, & minoribus; siue talento præditis, siue non: quod complectetur omnes suos gradus, affectum scilicet voluntatis, iudicij conformitatem, & plenam executionem; nec solum quo ad rei propositæ substantiam, sed etiam quo ad modum & rationem in agendo: quoçunque tandem modo iubetur, siue humaniter ac benevolè; siue toruè & asperè; denique ut omnes, nemine excepto, obdiant, etiam subditus qualitates habeat, ac dotes generis, ingenij, eruditionis & similes, quibus ipse Superior careat. *Decimaquarta & ultima est PVGNA & CONTRADICTIO mundi huius in ipsam Societatem: cum multis tribulationibus ac persecutionibus: quæ sunt ipsis valde utiles, vt in humilitate conseruetur, ad Deum recurrat, & suam fiduciam in eius prouidentia ponat; imò ex eadem causa effectum est, vt illa magis dilataretur, & cresceret: quemadmodum Ecclesiæ primuæ euenit. Magisq; formidanda est occulta, & laruata persecutio, quæ prosequitur offerendo honores, & occasionses deliciarum: est enim hæc pugna periculosior, si patet illi ad cor aditus.*

HAB sunt quatuordecim Prærogatiæ, de quibus Pater Balthassar exhortationes suas ab initio huius anni habuit, fusijs ac distinctijs explicando, quæ in singulis continentur. quas etsi varijs Scripturæ diuinæ, & sanctorum Patrum sententijs

exor-

erorauit, plurimi tamen fiebat Spiritus feruor,
& coelestis quædam vis, quibus res huiusmodi do-
cebat, exstimulans nos, ne à tanti Instituti nostri
excellentia degeneraremus; & perfectione, quam
primi nostri Patres fuerunt securi, ignavia nostra
obfuscaremus.

CAPUT XXII.

PLURA ALIA ACCIPIEBAT
suarum exhortationum argumenta, ad
pleniorem, & perfectiorem
Tyronum instru-
ctionem.

V M Nouitij sint instar infan-
tium in virtute, opusq; habeant
in rebus omnibus instrui, quæ
pertinent ad Christianæ, ac Re-
ligiosæ vitæ Politiam, & cuius-
internam, quam solus Deus vi-
det; & externam, quam vident etiam homines:
hæc omnia Pater Balthasar accipiebat tanquam
argumenta suarum exhortationum: ut impleret
quod docet Apostolus: a docentes omnem hominem a Ad Colos.
in omni sapientia, vt exhibeamus omnem hominem 1. 28.
perfectum in Christo Iesu. ita inquam P. Balthasar
oës suos Tyrones docebat omnia, quæ illos scire o-
portebat: totam suâ sapientiâ, doctrinam, & indu-
striâ, quâ Deus illi cōmunicabat, eò dirigēs: vt illi
perfecti euaderent in interiori & exteriori homine,
ad imi-

Q 4